

แรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ในงานพระบรมศพ

Motivation of Volunteers towards Monk Ordination Ceremony for Dedicating a Merit to the Late King in the Royal Cremation Ceremony

พระณัฐฤทธอุตมผล¹, กรรณิการ์ ขาวเงิน²,
สุนทรภรณ์ เตชะพะโลกุล³, นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร⁴, ชมพูนุช ช้างเจริญ⁵

Phra Nattakitt Udomphol¹, Kannikar Khaw-ngern²,
Soontaraporn Techapalokul³, Nadnapang Phophichit⁴,

Chompoonuch Changcharoen⁵

วัดศรีวนาราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี¹

วิทยาลัยพุทธศาสน์นานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Wat Si Wanaram, Bang Lamung District, Chonburi Province¹

International Buddhist Studies College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author, E-mail: nattakittu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่องานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 2) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพฯ และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบแรงจูงใจและแนวปฏิบัติของประชาชนที่มีต่องานพระบรมศพฯ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีแบ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และงานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการทำแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของแม็คเคลแลนด์

ผลการวิจัย พบว่า จากการเก็บข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง 654 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.46 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.23 ระดับ

การศึกษาปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 36.39 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 33.49 ส่วนผลการวิจัยด้านแรงจูงใจ พบว่าแรงจูงใจของประชาชนในงานพระบรมศพ โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความผูกพัน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) รองลงมา คือ ด้านการแสดงผล ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และด้านผลสำเร็จ ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$) สำหรับแนวปฏิบัติซึ่งมีหลายด้านนั้น เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านการบรรพชาอุปสมบทหมู่ถวายเป็นพระราชกุศล พบว่า แรงจูงใจที่เข้าร่วมโครงการ คือ 1) เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ 2) เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 3) เพื่อศึกษาพระธรรมและขัดเกลากายใจตามพระธรรมวินัย 4) เพื่อทดแทนคุณบิดามารดา 5) เพื่อรักษากายวาจา ใจ ให้บริสุทธิ์ 6) ศรัทธาในพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: การบรรพชาอุปสมบทหมู่; ในหลวงรัชกาลที่ 9;
งานพระราชพิธีพระบรมศพ

Abstract

The purpose of this research is 1) to study the motivation of the people towards the royal cremation ceremony of HM the late King Bhumibol Adulyadej (Rama IX); 2) to study the practical guidance for people towards monk ordination ceremony for dedicating a merit to the Late King; and 3) to construct the model of motivation and practical guidance for people. This research is based on mixed methodology. It comprises of both the qualitative research of in-depth interview, focus group discussion as well as participant observation and the quantitative research methods through questionnaire design. The content analysis is based on the McClelland's Motivation Theory.

The results are that from sample population of 654 people, most people are female, equal 50.46 %, mainly aged between 41-50 years, equals 25.23 %, the undergraduate degree is the largest, equals 36.39 %. Most of them are the government officials/state enterprise officials, equal 33.49 %. In regard to the people's motivation, in overall, ranks the highest level ($\bar{X}=4.55$). When sorting the three motivations, the Affective Motivation is drove the highest level ($\bar{X}=4.61$), followed by the Power

Motivation ($\bar{X}$ = 4.56) and the Achievement Motivation ($\bar{X}$ = 4.46). The motivation of volunteers towards monk ordination ceremony in dedication to the Late King are that: 1) to commemorate the royal grace of the Late King; 2) to dedicate merit to the Late King; 3) to study the Buddhist doctrine and train themselves in accordance with the Buddhism; 4) to repay their own parents' kindness; 5) to purify their own bodies, speeches, and the minds in order to train themselves in morality; and 6) to believe in Buddhism.

Keywords: Monk Ordination Ceremony; King Rama IX;
Royal Cremation Ceremony

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และพระมหากษัตริย์ของไทยได้ทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ได้ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง ให้มีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ที่ทรงครองราชย์มาอย่างยาวนานถึง 70 พรรษา ถือเป็นการครองราชย์ที่ยาวนานที่สุดในโลก พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมใจของปวงชนชาวไทยทั้งประเทศ ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ พระองค์ทรงงานอย่างหนักและตรากตรำพระวรกายเพื่อต่อสู้กับความยากจนและสร้างความอยู่ดีมีสุขให้แก่พสกนิกรชาว

ไทยมาโดยตลอด ทรงเห็นแก่ประโยชน์ของปวงชนชาวไทยมากกว่าความสุขส่วนพระองค์ ทรงวางรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนด้วยพระราชดำริมากมาย ส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน ส่งผลให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าและเติบโตขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม บ่งบอกได้ว่าพระองค์ทรงมีความสำคัญต่อชาติไทยและปวงชนชาวไทยเป็นอย่างมาก

เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตในวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 นำมาซึ่งความเศร้าโศกเสียใจแก่ประชาชนชาวไทยทั้งชาติ หน่วยงานภาครัฐจึงกำหนดจัดงานถวายความเคารพ พระบรมศพของพระองค์ กระแสความต้องการในการมีส่วนร่วมจึงแพร่กระจายไปทั่วทุกภาคส่วนของประเทศไทย บ่งบอกว่า ประชาชนชาว

ไทยมีความผูกพันและแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อพระองค์เป็นอย่างยิ่ง ประชาชนแสดงออกถึงความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ เป็นเรื่องที่เกิดจากการรู้คิดเข้าใจ (Cognitive) ที่มาจากอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจ จึงแสดงออกถึงพฤติกรรมอันเป็นแนวปฏิบัติที่แสดงให้เห็นว่ามีความรักความผูกพันต่อพระองค์มากน้อยเพียงใด จากเหตุผลดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1973) ที่ว่าแรงจูงใจของมนุษย์มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliation Motive) และ 3) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ประชาชนชาวไทยมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในงานพระบรมศพของพระองค์เป็นอย่างมาก พฤติกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธในระดับสูงเพื่อนำไปสู่การต้องการความสำเร็จในการมีส่วนร่วมอย่างแรงกล้าต่องานพระบรมศพของพระองค์ ความต้องการดังกล่าวนี้มีที่มาจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) ซึ่งเป็นตัวผลักดันเจตคติ ความคิด ความสนใจของประชาชนที่ได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในการมีส่วนร่วม

ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) เพื่อตอบสนองความต้องการที่มาจากความซาบซึ้งความเคารพและความผูกพันต่อพระองค์ คณะวิจัยจึงต้องการศึกษาแรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรรณาดบพิตร ทั้งนี้ แรงจูงใจได้ส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและเกิดแรงศรัทธาที่มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการแสดงออกในหลากหลายพฤติกรรม อย่างไรก็ตามบทความนี้จะนำเสนอแรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพของพระองค์ว่าเป็นไปในลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่องานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรรณาดบพิตร
- 2) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบรรพชาอุปสมบทเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรรณาดบพิตร
- 3) เพื่อสร้างรูปแบบที่เกิดจากแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่องานพระ

บรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) รายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1) รูปแบบวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อยและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของแม็คเคลแลนด์

2) พื้นที่ศึกษา

ในงานวิจัยนี้เป็นพื้นที่การจัดงานการเข้ากราบถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 และการร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพของพระองค์ ภายหลังจากการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และเต็นท์ที่พักประชาชนผู้เข้าร่วมงานพระบรมศพของพระองค์ ยังรวมถึงพื้นที่จัดงานรอบพระเมรุมาศ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง สำหรับพื้นที่ศึกษาในส่วนของการบรรพชา

อุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพของพระองค์ที่ส่วนราชการและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกับคณะสงฆ์จัดขึ้น ณ สถานที่ศึกษา คือ วัดที่เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะสงฆ์จัดขึ้นตามมติมหาเถรสมาคม ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ 11-30 ตุลาคม พ.ศ. 2560 โดยไม่รวมวันเตรียมการ

3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพของพระองค์ ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้เข้าร่วมบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลที่วัดซึ่งเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะสงฆ์จัดขึ้นตามมติมหาเถรสมาคม ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ 11-30 ตุลาคม พ.ศ. 2560

4) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประกอบด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพของพระองค์ โดยทำควบคู่กับการสัมภาษณ์เชิงลึก

5) วิธีดำเนินการ

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นการวิเคราะห์โดยการสรุปตามสาระสำคัญด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เน้นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการศึกษาวเคราะห์ข้อมูล คือ เลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เมื่อได้แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป โดยทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของ

ประชาชน ในงานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยทำการวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน เพื่อให้เห็นระดับของแรงจูงใจในแต่ละด้าน จากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนเป็นรายข้อ ตั้งแต่ 1 – 5 คะแนน จากนั้นน้อยที่สุดไปมากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน การแปลความหมายของเครื่องมือ มีวิธีการแปลความหมายข้อคำถาม เป็นการประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ในส่วนแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลแรงจูงใจต่อการมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญกุศลถวายพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยทำการวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน เพื่อให้เห็นระดับของแรงจูงใจและแนวปฏิบัติในแต่ละด้าน จากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนเป็นรายข้อ ตั้งแต่ 1 –

5 คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อศึกษาค่าเป็นกลางทางสถิติ และเพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ในการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลโดยการเชื่อมโยงเพื่อให้เห็นชุดข้อมูล กิจกรรม การใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่า S.D. ในการอธิบายข้อมูลทั่วไป

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 654 คน ซึ่งครอบคลุมประเด็นแรงจูงใจและแนวปฏิบัติทุกด้านที่คณะวิจัยศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 50.46 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 25.23 ระดับการศึกษาปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคือ 238 คน คิดเป็นร้อยละ 36.39 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 33.49

ผลการวิจัยด้านแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่องานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ประกอบด้วย ด้านผลสำเร็จ (Achievement Motivation) ด้านความผูกพัน (Affective Motivation) และด้านการแสดงพลัง (Power

Motivation) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า แรงจูงใจของประชาชนในงานพระบรมศพของพระองค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ด้านความผูกพัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) รองลงมาคือ ด้านการแสดงพลัง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และด้านผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$)

แรงจูงใจของประชาชนในงานพระบรมศพของพระองค์ ด้านผลสำเร็จโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ข้อ 1 ท่านมีในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นแรงบันดาลใจด้านประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$) รองลงมา คือ ข้อ 5 ท่านรู้สึกถึงความรู้รักสามัคคีที่เกิดต่อบุคคลอื่นเมื่อได้ร่วมทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพของพระองค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) ข้อ 4 ท่านได้นำแนวทางเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.44$) ข้อ 2 ท่านได้นำองค์ความรู้จากพระราชดำรัสของในหลวง รัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$) และข้อ 3 ท่านได้นำแนวคิดจาก

โครงการพระราชดำริมาพัฒนาตนเอง และชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$)

แรงจูงใจของประชาชนในงานพระบรมศพของพระองค์ ด้านความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ข้อ 2 ท่านรู้สึกสำนึกถึงพระมหากษัตริย์ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) รองลงมา คือ ข้อ 5 ฉันทิดในรัชกาลที่ 9 คือ คำที่สื่อถึงความผูกพันร่วมกันของปวงชนชาวไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) ข้อ 1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพของพระองค์ แสดงให้เห็นถึงความผูกพันระหว่างประชาชนกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ข้อ 4 ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นขณะเข้าร่วมทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และข้อ 3 ท่านได้ร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$)

แรงจูงใจของประชาชนในงานพระบรมศพของพระองค์ ด้านการแสดงพลัง (Power Motivation)

โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ข้อ 2 ท่านได้ร่วมแสดงถึงการถวายอาลัยเพื่อส่งเสด็จพระองค์สู่สวรรคาลัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ข้อ 1 ท่านได้แสดงพลังแห่งความจงรักภักดีโดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ข้อ 3 ท่านได้แสดงพลังแห่งความรู้รักสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 ข้อ 4 ท่านได้ร่วมทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับงานพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี และข้อ 5 ท่านได้น้อมนำแนวปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทที่ว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมให้ดียิ่งขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาอุปสมบทหมู่ถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพฯ สรุปได้ว่า มีแรงจูงใจในประเด็น

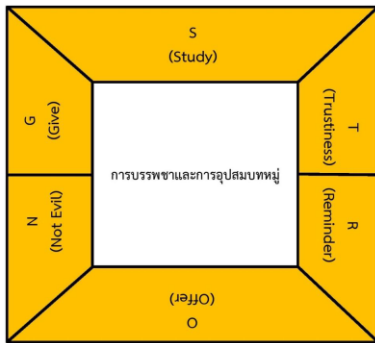
ดังต่อไปนี้ 1. เพื่อถวายความจงรักภักดี และน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 2. เพื่อถวายเป็น พระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ พลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 3. เพื่อ ศึกษาพระธรรมและปฏิบัติขัดเกลา ตัวเองตามพระธรรมวินัย 4. เพื่อ ทดแทนคุณบิดามารดา 5. เพื่อรักษา กาย วาจา ใจ ให้บริสุทธิ์ 6. ศรัทธาใน พระพุทธศาสนา

สรุปได้ว่า โครงการบรรพชา อุปสมบทหมู่ถวายเป็นพระราชกุศลใน งานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรม นาถบพิตร ที่ส่วนราชการและภาคส่วน ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกับคณะสงฆ์จัดขึ้น ได้ส่งเสริมให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรม ศพของพระองค์ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาและปฏิบัติธรรมตาม หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาตาม แนวทางที่ถูกต้อง สถานที่ดำเนินการ ได้แก่ วัดที่เป็นศูนย์กลางในการจัด กิจกรรมบำเพ็ญ พระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ พลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ซึ่งผู้ว่า ราชการจังหวัดร่วมกับคณะสงฆ์จัดขึ้น ตามมติมหาเถรสมาคม ระยะเวลา

ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 11-30 ตุลาคม พ.ศ. 2560 โดยไม่รวมวัน เตรียมการ นอกจากนี้ผลการวิจัยยัง พบว่า ในการจัดโครงการครั้งนี้มี แนวทางดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบ ที่ชัดเจน
2. ต้องจัดทำเป็นโครงการมี การกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน
3. การจัดพิธีการต่าง ๆ ต้อง เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ เรียบง่าย ประหยัดตามหลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง
4. ให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ ร่วมกันถวายความจงรักภักดีด้วยการ จัดกิจกรรมถวายพระราชกุศลโดยทั่ว กัน และให้ข้าราชการเป็นต้นแบบแก่ ประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมโดย ให้สิทธิในการลาอุปสมบทบำเพ็ญกุศล ถวายเป็นพระราชกุศลได้โดยไม่ถือเป็น วันลา

สำหรับผลการวิจัยประเด็น การบรรพชาและอุปสมบทหมู่ สามารถ สรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

รูป 1: การบรรพชาและการอุปสมบทหมู่
“STRONG” (เข้มแข็ง)

“STRONG” (เข้มแข็ง)

1. Study: การศึกษา/เรียนรู้
2. Trustiness: ความศรัทธา
3. Reminder: การน้อมรำลึก
4. Offer: ได้ถวายงานเป็น

พระราชกุศล

5. Not Evil: งดชั่ว/ประพฤติ
ความดี

6. Give: ทดแทนคุณ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า สอดคล้องกับทฤษฎีเรื่องแรงจูงใจของ แม็คเคลแลนด์ ในเรื่องของการมีแรงจูงใจใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านผลสำเร็จ 2) ด้านความผูกพัน 3) ด้านการแสดงผล โดยประชาชนทุกคนที่ให้สัมภาษณ์แสดงออกให้เห็นเชิงประจักษ์ของการมีแรงจูงใจที่จะทำงานด้านจิตอาสา และมีความมุ่งมั่นที่จะทำ ให้สำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มี

การแสดงออกร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมบำเพ็ญกุศล การรวมกลุ่มกันเพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของการถวายความอาลัยถวายความจงรักภักดี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร กระจ่างแสง (2560) ในการศึกษาเรื่อง ‘อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงาน และการสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานผ่านความผูกพัน ต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลนครพนม’ พบว่า แรงจูงใจในการทำงานมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร และมีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ความผูกพันต่อองค์กรมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ และได้ประสิทธิผล ส่งผลให้งานเกิดความสำเร็จ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา ศรีลาภักษ์ (2557) เรื่อง ‘ปัจจัยที่ส่งผลต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้’ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพลังอำนาจครูใน สาม จั ง ห ว ด ช า ย แ ด น ไ ต่ ประกอบด้วยปัจจัย คือ 1) พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ คำนึงถึงปัจเจกบุคคล สร้างพลังทางปัญญาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู 2) สภาพแวดล้อมภายนอกที่

ส่งผลกระทบต่อการทำงานของครู ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านการเมืองและความมั่นคง

สรุป

แรงจูงใจ คือ สภาวะหรือกระบวนการที่ร่างกายและจิตใจของมนุษย์ถูกกระตุ้น ทำให้มีแรงขับ (Drive) ความต้องการ (Need) โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่สะสมมาตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันเป็นตัวช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างพฤติกรรมขึ้นมา ในด้านแรงจูงใจของประชาชนชาวไทยที่มีต่องานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อนำทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแม็คเคลแลนด์มาใช้ในการอธิบาย สรุปความได้ว่า เป็นการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการความสำเร็จโดยมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ ในแง่ของการทำงาน หมายถึงความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุดและทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อต้นทำอะไรสำเร็จได้ ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นสำเร็จต่อไป หากองค์การใดที่มีพนักงานที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวนมากก็จะเจริญรุ่งเรืองและเติบโตเร็ว ทั้งนี้

ผลการวิจัยด้านแรงจูงใจของประชาชนที่มีต่องานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความผูกพัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) รองลงมา คือ ด้านการแสดงผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และด้านผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$) ส่วนผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สรุปได้ว่า มีแรงจูงใจในประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อถวายความจงรักภักดีและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 2) เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 3) เพื่อศึกษาพระธรรมและปฏิบัติขัดเกลาตัวเองตามพระธรรมวินัย 4) เพื่อทดแทนคุณบิดามารดา 5) เพื่อรักษากาย วาจา ใจ ให้บริสุทธิ์ และ 6) ศรัทธาในพระพุทธศาสนา

บรรณานุกรม

- กนกพร กระจางแสง. (2560). อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานและการสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานผ่านความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลนครธน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*. 11 (กันยายน – ธันวาคม), 116 – 129.
- กรมศิลปากร. (2560). *ธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดงานพระบรมศพ*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.
- _____. (2560). *สารานุกรมคำศัพท์เนื่องในพระราชพิธีพระบรมศพและพระศพ*. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.
- _____. (2561). *เครื่องประกอบพระบรมราชอิสริยยศ งานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ.
- ปัญญา ศรีลารักษ์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพลังอำนาจครูในสามจังหวัดชายแดนใต้. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 7 (กรกฎาคม – ธันวาคม), 87 – 93.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for Competence rather than for Intelligence. *American Psychologist*. 25 (January), 1-14.
- McClelland, D. C. and Burnham, D. H. (2008). *Power is the Great Motivator*. Boston: Harvard Business School Publishing.